

Terekküp 124

Emin Reşah

2020-12-11 17:17:40+0300

1

İbrahim Çolak'ı intiharından birkaç saat önce duydum. Sebep olan ifşayı da intihardan sonra okudum.

Tacize uğrayan(lar) da dahil kimsenin intiharı amaçladığını sanmıyorum. Hatta konu mahkemeye gitse hukuken bir ceza alacağından bile şüphem var. Uydurulması kolay ekran görüntülerinin hukuki değeri olur mu, şüpheliyim.

Bununla beraber burada intihar *kamusal yüz* ve *özel yüz* arasındaki farkın izah zorluğundan çıkmış gibi duruyor. *Çocuklarımın yüzüne nasıl bakarım?* intiharı.

Kendi kötülüğünü kabul edip, üstesinden gelmeye çalışmak, konuyu ölüme havale etmekten herkes için daha iyi olurdu. Yüksek egolar bunu kaldıramıyor herhalde. Hayatınızı iyilik timsali gibi geçirince, arızalarımızın başkaları tarafından ortaya serilmesi de yıkıcı oluyor.

Kendimde bulabildiğim tek yol hayatımı iyilik timsali gibi geçirmemek oldu. İyi adam karikatürü çizmek yerine, en büyük ahlaksızlık da olsa olduğumla hesaplaşabilmek. Kendine de, başkalarına da ahlakçılık yapmamak. Hesaplaşmasan da ahlakçılık yapmamak.

Sevdiklerini düşünen insan için utancı yaşamak ölmekten iyidir. İkrar eder, itiraf eder, yapılabilecekleri yapar sonra büyük hesaplaşmayı beklersin. Acele etmeye gerek yoktu. Allah rahmet eylesin.

2

Yıllar önce, henüz Internet tekno-egzotik bir vakayken mIRC vardı. Bağlanıp tanımadığınız insanlarla konuşurdunuz. 95-96 civarından bahsediyorum. Konuşmaların *asl?* diye başladığı zamanlardan.

Bir defasında *genel odada* konuşurken bir adam bir kadına *özel odaya* geçmeyi teklif etmişti. Bana tuhaf gelmişti bu. *Ne yapabilirsin?* Yaptığın sadece vıdı vıdı yazmaktan ibaret, o zamanlar fotoğraf göndermek falan da teknolojik olarak hayli zor. Zaten tanıştığın bir insanla konuşmak için anlarım da, tanımadığın birine *yapabileceğin* de sınırlı.

Sexting neden bu kadar cazip geliyor anlamakta hala zorlanıyorum. Kim olduğunu bilmediğin, yazdığın mesajları nasıl algılayacağımı ve nasıl kullanacağımı tahmin edemediğin birine, bilinen, yeri yurdu belli biri olarak cinsel içerikli mesaj atmayı nasıl izah edeceğimi bilemiyorum. İşin *iyiliği*, *kötülüğü* bir yana, buradaki motivasyonu, bunun neyi dindirebileceğini anlamak zor geliyor.

Erkek cinselliğinin acayip taraflarından biri.

3

Kadınların erkek cinselliğini anlamadığı doğru. Bu kadar *-meli*, *-malı* dolmazdı ortalık yoksa. Bunun yanından erkeklerin de erkek cinselliğini anladığı hayli şüpheli.

İnsanın dünyayı anlarken saplandığı idealizm kendini anlarken de bacağına dolanıyor. Kendini, kim olduğunu, hangi hormonların elinde nasıl oyuncak olduğunu, ahlakının ne kadar yapay, ne kadar titrek olduğunu, ikiyüzlülüğünü, bunların getirdiği suçluluğu görmek ve yüzleşmek yerine, bastırmayı tercih etmeye başlıyorsun. Sonra bu bir yerden pathyor, taciz olarak patlıyor, intihar olarak pathyor, şiddet olarak patlıyor, *suç* olarak pathyor.

Burada sadece failin değil, insanın gerçeği yerine *-meli*, *-malı* içeren cümlelere gereğinden fazla hürmet besleyenlerin de sorumluluğu var.

4

Seventy-five. That is all I want to live. But if I am not going to engage in euthanasia or suicide, and I won't, is this all just idle chatter? Don't I lack the courage of my convictions?

No. My view does have important practical implications. One is personal and two involve policy.

Once I have lived to 75, my approach to my health care will completely change. I won't actively end my life. But I won't try to prolong it, either. Today, when the doctor recommends a test or treatment, especially one that will extend our lives, it becomes incumbent upon us to give a good reason why we don't want it. The momentum of medicine and family means we will almost invariably get it.

demiş Why I Hope to Die at 75 (Neden 75 yaşında ölmeyi umut ediyorum) yazısında.

75'in *sağlıklı ve aktif hayatın* makul bir sınırı olduğunu söylüyor. *Daha uzun yaşayanlar ama sağlıklı kalamıyorlar* diyor. *Daha uzun hayatı sürünerek yaşamının ne manası var?*

O yaştan sonra intihar etmeyecek, ötenazi istemeyecek ama hastalıklarından tedavi de olmayacakmış. Sadece ağrı kesici cinsi palyatif tedaviler alırım diyor.

Henüz 57 yaşındaymış. *Şimdi olsa kanser tedavisi olurum ama 75'ten sonra değil.*

İnsanın kendine belirlediği böyle bir sınırı olmasını saygıyla karşılıyorum ama bunun bu kadar önceden tespit edilip genele ilan edilmesini anlamsız buluyorum. Belki 70'te *sona* ulaştığını düşüneceksin, belki 80'de. Hem bilmiyorsun, *yavaş, hasta, hareketsiz, bunak da olsam yaşamaya devam ederim* demek de gayet anlamlı. Hiçbirimiz sadece kendimizden ibaret değiliz, bazen (ve hatta çoğu zaman) kendin için değil, başkaları için tedavi olursun.

5

Sanayide bir kaportacı birini taciz ettiğinde ekmeğinden olmuyor da, yazar çizer taifesi neden öyle oluyor demiş.

Yazar çizer taifesinin kendine çizdiği bir profil var, *sattıkları* da büyük ölçüde o profille ilgili. Yazdıkları çizdikleri de öyle. Bu sebeple sanırım ne *ünlü* ne *yazar* olduğum halde, üç lafımın birinde *iyi biri değilim* demek zorunda hissediyorum.

Kaportacı dayı falanca yazar gibi bir şey yapsaydı aç kalır mıydı? Kalmazdı. Suç değil, dedikodu mesabesinde kalmış bir durum için sadece kendini sakınmakla yetinirdi insanlar. Suç olsaydı da cezası neyse çeker çıkardı.

Yine de kendi kızıyla bile *laf olur* diye dışarıda yemeğe gitmeye çekinen işadamları olduğunu biliyorum mesela. Kozmopolit yerlerde belki daha rahat olabilir ama *itibar* her yerde, her meslekten insanın dikkat etmesi gereken bir konu. İntihar etmiyorlar, doğru, ancak *yaptırımları* yok değil. İnsanların güveni çok kolay kırılır ve *kadın* konusunda hasedi körüklemek de çok kolaydır. *Kaportacı dayı* bir ihtimal yaşamaz bunu ama *zengin işadamı* yaşar. Yani bilinirlikle ilgili daha çok. Strauss-Kahn gibi *neredeyse Fransa cumhurbaşkanı olacakken* politik hayatı sona eren insanlar da var. *Meşhur* olayım diyorsan kaportacı dayının ahlaksızlık yaptığında alacağı riskten fazlasını aldığını da bilerek meşhur olmalısın.

Ahlak sadece yazar çizer taifesine lazım değil ancak bir *ürünü* satan adamın bunu kullanmadığını görürseniz, ondan almazsınız. *Ahlak satarak* geçimini sağlayanların da bunu kullanmadığını, çiçek böcek gönül kelebek edebiyatı yaparken bir yandan da gayet *odunsu* olduklarını görürseniz, onları bir kenara bırakırsınız. Ahlak satmaktan başka bir geliri varsa yaşamaya devam eder, yoksa ne yapalım, hayat zor.

6

Bu yazıyı gün içinde yazıyorum ve bu yukarıdakini yazdığım esnada 1. maddeyi yazarken düşündüğüm müntehirin *kamusal yüzü* ve *hususî yüzü* arasındaki farkın ortaya çıkmasından dolayı yıkıldığını yanlışlayan şeyler öğrendim. Yazıyı değiştirmeyeceğim ancak *meğer* malum kitabevinin *genç İslamcılarının yürüme mekanı* olduğu bilinmeyen bir şey değilmiş. Bana bunu söyleyen *ben biliyorsam ailesi de biliyordur* dedi.

Bu durumda intiharın tuhaflığı biraz daha arttı gözümde.

7

Emrah Safa Gürkan'ın *Bunu Herkes Bilir* kitabını dinliyorum. *Osmanlı neden geri kaldı?* etrafında yazılmış yazılar. Doğru sorunun daha çok *Osmanlı neden ileri gidemedi?* olduğunu söylüyor.

Benim buna verdiğim basit cevap *tek devlet* olmasının getirdiği atalet. Bu atalet bir yandan kurumların eskimesine, bir yandan kültürel bozulmaya, bir yandan teknolojik ilerlemeyi takip edememeye, bir yandan rekabetçi bir ekonominin ortaya çıkmamasına sebep olmuş. Bugün hala bizim *burjuva* sınıfımız devletten besleniyor, kültür kaynaklarımızı devlet belirliyor, dinimizin sınırları devletin elinde ve bir yerde tek otorite varsa, rekabet yoksa, orada çürüme başlar. Nitekim de öyle oluyor.

Bunun düzeltilmesi de ancak birden fazla otoriteyi savunmakla mümkün. Ekonomik, siyasi, kültürel gücün doğru dağıtılmaması dün bizi batırdı, yarın batacaksak yine bundan batacağız. Bugünkü farkımız dünyadan haberimiz olup, *Rusya'da şu var, Almanya'da bu var* diyecek durumda olmamız. Bunun getirdiği bir yarış var ister istemez, onun için de ilerleyebiliyoruz. Osmanlı zamanında Internet olsaydı, onlar da batmazdı.